

Електронне наукове фахове видання "Державне управління: удосконалення та розвиток" включено до переліку наукових фахових видань України з питань державного управління (Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.11.2014 № 1279)

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
удосконалення та розвиток

Переглянути у форматі pdf

Н. Г. Клименко
ПОСТІЙНО ДІЮЧІ ОРГАНІ З КООРДИНАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ З ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ, ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ, ЗАПОБІГАННЯ І РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ (1993 – 2015 РОКИ)

№ 9, 2015 [Назад](#) [Головна](#)

УДК 351.86

*Н. Г. Клименко,
к. держ. упр.,
доцент кафедри глобалістики, євроінтеграції та управління національною безпекою
Національної академії державного управління при Президентові України, м. Київ*

ПОСТІЙНО ДІЮЧІ ОРГАНІ З КООРДИНАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ З ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ, ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ, ЗАПОБІГАННЯ І РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ (1993 – 2015 РОКИ)

*N. Klimentko,
candidate of Sciences in public administration, associate professor of the Department of globalistics,
European integration and national security administration National Academy for Public
Administration under the President of Ukraine*

A PERMANENT BODY TO COORDINATE ACTIVITIES OF EXECUTIVE BODIES OF TECHNOGENIC AND ECOLOGICAL SAFETY OF POPULATION AND TERRITORIES, PREVENT AND RESPOND TO EMERGENCIES IN UKRAINE (1993 - 2015 YEARS)

У статті на підставі аналізу вітчизняних законодавчих та інших нормативно-правових актів досліджено історію створення, склад, основні завдання, повноваження та режими функціонування постійно діючих органів, утворених для забезпечення координації органів виконавчої влади з техногенно-екологічної безпеки, захисту населення і територій, запобігання і реагування на надзвичайні ситуації в Україні за часів незалежності: від створення у 1993 році Постійної урядової комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій до затвердження у 2015 році Положення про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій.

The article is based on an analysis of national laws and other legal acts studied history, structure, main tasks, powers and modes of operation of permanent bodies established to ensure coordination of executive authorities of technogenic and ecological safety of population and territories, prevention and Emergency Response in Ukraine since independence from the establishment in 1993 of the government of the Standing Commission on technogenic and ecological safety and emergencies to the approval of the 2015 Charter of the State commission on technogenic and ecological safety and emergencies.

Ключові слова: національна безпека, постійно діючі координаційні органи, техногенно-екологічна безпека, цивільний захист, надзвичайна ситуація, державне управління.

Keywords: national security, permanent focal points, technogenic and ecological safety, civil protection, emergencies, public administration.

Постановка проблеми. Забезпечення техногенно-екологічної безпеки, захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій (далі – НС), запобігання і реагування на НС є одним з найважливіших завдань державних органів щодо забезпечення національної безпеки України в сучасних умовах. Значна роль у їх забезпеченні належить органам, на які покладається координація діяльності органів виконавчої влади у цій сфері.

Одним з таких органів є Державна комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, яка, відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України (далі – Кодекс), утворюється Кабінетом Міністрів України.

Проте слід зазначити, що в Україні власні органи з повноваженнями щодо координації діяльності у зазначеній сфері існували і до прийняття Кодексу.

Актуальність наукової публікації полягає у необхідності дослідження одного з напрямів реформування державних органів у сфері забезпечення техногенно-екологічної безпеки та захисту населення і територій від наслідків НС в Україні, а саме: еволюції постійно діючих органів з координації діяльності у зазначеній сфері за часів незалежності України.

Аналіз досліджень, в яких започатковано розв'язання проблеми. Дослідженням різних аспектів забезпечення природно-техногенної безпеки та цивільного захисту присвячені праці вітчизняних науковців, серед яких С. Андрєєв, Г. Іщенко, Л. Жукова, А. Качинський, С. Кузнєнко, В. Михайлов, О. Труш, І. Шпилівий та інші. Але при цьому дослідженням створення та розвитку постійно діючих органів, координуючих діяльність органів виконавчої влади у зазначеній сфері не приділяється достатньої уваги.

Метою є дослідження еволюції основних завдань, складу та режимів функціонування постійно діючих органів, координуючих діяльність органів виконавчої влади з техногенно-екологічної безпеки, захисту населення і територій, запобігання і реагування на НС починаючи від створення у 1993 році Постійної урядової комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій і до затвердження у 2015 році Положення про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій та особливостей діяльності останньої в сучасних умовах.

Вклад основного матеріалу. Історія існування постійно діючих координаційних органів у сфері забезпечення природно-техногенної безпеки та запобігання НС в Україні починається з утворення на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 10.08.1993 № 617 [7] Постійної урядової комісії з питань техногенно-

екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій (далі – Комісія). Метою її створення було оперативне вирішення питань, пов'язаних з реалізацією прав громадян України на захист свого життя і здоров'я від наслідків аварій, катастроф, значних пожеж, стихійного лиха, запобігання або зменшення економічних, екологічних і моральних втрат, а також координації та контролю на державному рівні всього комплексу робіт і заходів у цій сфері.

Головою Комісії був Перший віце-прем'єр-міністр України, його Першим заступником – Віце-прем'єр-міністр України, а заступниками – начальник Штабу Цивільної оборони України та Міністр охорони навколишнього природного середовища.

До складу Комісії входили Міністр охорони здоров'я, Міністр промисловості, Міністр транспорту, Міністр у справах будівництва і архітектури, Міністр у справах захисту населення від наслідків аварій на Чорнобильській АЕС, Міністр фінансів, перші заступники керівників інших міністерств та голови державних низки комітетів, а також за згодою Голова СБУ, Віце-президент Академії наук, Голова Федерації професійних спілок, Голова правління Укоопспілки. Виконання функцій робочого органу Комісії покладалася на Штаб Цивільної оборони України [7].

Ця Комісія, згідно з положенням, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 13.05.1994 № 309 [2], визначалася як постійно діючий орган, що проводив роботу, пов'язану з координацією діяльності центральних та місцевих органів державної виконавчої влади з питань запобігання виникненню НС техногенного походження, підвищення готовності сил і засобів до захисту населення у НС та ліквідації наслідків аварій, катастроф і стихійного лиха. Її основні завдання полягали у координації робіт, пов'язаних з розробленням контрольних-профілактичних заходів щодо запобігання виникненню НС техногенного і природно-техногенного походження, зменшенні матеріальних збитків внаслідок виникнення НС та раціонального використання коштів, спрямованих на ліквідацію їх наслідків; забезпеченні виконання центральними та місцевими органами державної виконавчої влади робіт, пов'язаних з подоланням та ліквідацією наслідків НС регіонального і глобального масштабів.

Положення передбачало для функціонування Комісії звичайні умови та НС. При цьому в умовах НС на Комісію покладалося надання Урядові та Президентові України інформації про виникнення НС регіонального і глобального масштабу, підготовка оперативних відомостей про вжиті заходи для подолання та ліквідації її наслідків; оцінка причин виникнення НС, обставин, що склалися внаслідок її виникнення, прийняття рішення про необхідність виділення додаткової матеріально-технічної допомоги для ліквідації наслідків цієї ситуації; залучення для виконання робіт, пов'язаних з ліквідацією наслідків НС, необхідних транспортних, будівельних, аварійно-рятувальних, медичних та інших сил і засобів з використанням наявних матеріально-технічних, продовольчих та інших ресурсів і запасів незалежно від їх приналежності; організація проведення експертизи щодо оцінки розмірів та масштабів заподіяної шкоди об'єктам, територіям, навколишньому природному середовищу [2].

Положення про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій (далі – Державна комісія), як постійно діючий орган, який координує діяльність центральних та місцевих органів виконавчої влади, пов'язану з безпекою та захистом населення і територій, реагуванням на НС природного і техногенного походження, було затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 16.02.1998 № 174 [5]. Цією постановою також було затверджено загальний склад Державної комісії.

Державну комісію згідно з першою редакцією [5] у 1998 р. очолював Перший віце-прем'єр-міністр України. Його Першим заступником визначався Міністр з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, а заступником Міністр охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки. До складу Державної комісії входили перші заступники або заступники міністрів, голови державних комітетів та низки державних установ та компаній, а також за згодою заступник керівника апарату Ради національної безпеки при Президентові України, заступник Голови СБУ та представники низки спілок та асоціацій.

Згідно з останньою редакцією [6] у 2013 р. Державну комісію очолював Віце-прем'єр-міністр України, який забезпечував виконання покладених на Кабінет Міністрів України завдань і повноважень у сфері інфраструктури, регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, першим заступником голови Державної комісії був Голова ДСНС, а заступниками голови – Перший заступник Міністра оборони та Перший заступник Міністра екології та природних ресурсів.

До складу Державної комісії входили перші заступники та заступники міністерств, Голова Держсанепідслужби, заступники Голови Держкомтелерадіо та ДКА, а також за згодою заступник Секретаря Ради національної безпеки і оборони України, заступник Голови СБУ та представники декількох інших організацій.

З прийняттям Кодексу та затвердженням постановою Кабінету Міністрів України від 26.01.2015 № 18 [4] нового Положення про Державну комісію (далі – Положення) та її нового складу у діяльності цього органу відбулися певні зміни.

Відповідно до статті 6 Кодексу [1] Державна комісія утворюється Кабінетом Міністрів України для координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, пов'язаної з техногенно-екологічною безпекою, захистом населення і територій, запобіганням і реагуванням на НС.

При цьому Положення [4] визначає Державну комісію як постійно діючий орган, що забезпечує координацію діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, пов'язаної із забезпеченням техногенно-екологічної безпеки, захисту населення і територій від наслідків НС, організаційних заходів протидії терористичній діяльності та воєнній загрозі, запобігання виникненню НС і реагування на них.

Отже, у порівнянні з Кодексом [1] та попереднім положенням про Державну комісію, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.02.1998 № 174 [5–6], повноваження Державної комісії були розширені за рахунок покладання на неї забезпечення координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, пов'язаної із забезпеченням організаційних заходів протидії терористичній діяльності та воєнній загрозі.

Згідно з Положенням [4] у складі Державної комісії також відбулися значні зміни, оскільки на відміну від попереднього складу, Головою Державної комісії є Прем'єр-міністр України, його першим заступником – Віце-прем'єр-міністр України – Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, заступником голови Державної комісії – керівником робіт з ліквідації наслідків НС є Голова ДСНС, а до її складу, зокрема, входять Віце-прем'єр-міністри, керівники міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, Міністр Кабінету Міністрів України та його заступник, Голова СБУ, а також керівники деяких стратегічних державних підприємств, товариств, компаній та концернів тощо.

Крім того, за згодою до складу Державної комісії входять голови декількох державних колегіальних органів, а також заступник Секретаря Ради національної безпеки і оборони України, заступник Генерального прокурора України, Голова Національного банку та керівники деяких інших органів.

Тобто склад Державної комісії розширився, а рівень представників державних органів – підвищився.

У своїй діяльності Державна комісія керується Конституцією і законами України, а також указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції і законів України, актами Кабінету Міністрів України та Положенням.

Відповідно до Положення [4], основними завданнями Державної комісії є координація діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, пов'язаної із:

функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту (далі – ЄДСЦЗ);

здійсненням оповіщення органів управління та сил цивільного захисту, а також населення про виникнення НС та інформування його про дії в умовах такої ситуації;

залученням сил цивільного захисту до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, ліквідації наслідків НС, проведення гуманітарних операцій за межами України;

забезпеченням реалізації вимог техногенної та пожежної безпеки;

навчанням населення діям у НС;

визначенням меж зони НС;

здійсненням постійного прогнозування зони можливого поширення НС та масштабів можливих наслідків;

організацією робіт із локалізації і ліквідації наслідків НС, залучення для цього необхідних сил і засобів;

організацією та здійсненням заходів щодо життєзабезпечення постраждалого населення;

організацією та здійсненням у разі потреби заходів з евакуації;

організацією і здійсненням радіаційного, хімічного, біологічного, інженерного та медичного захисту населення і територій від наслідків НС;

вжиттям заходів щодо забезпечення готовності ЄДСЦЗ до дій в умовах НС та в особливий період;

здійсненням безперервного контролю за розвитком НС та обстановкою на аварійних об'єктах і прилеглих до них територіях;

інформуванням органів управління цивільного захисту та населення про розвиток НС та заходи, що здійснюються;
 забезпеченням живучості об'єктів національної економіки та державного управління під час реагування на НС;
 забезпеченням стабільного функціонування паливно-енергетичного комплексу під час виникнення НС, злагодженої роботи підприємств, установ та організацій для забезпечення сталої і безперервної роботи Єдиної газотранспортної та об'єднаної енергетичної систем України;
 забезпеченням безпеки та сталої роботи транспортної інфраструктури, послуг поштового зв'язку та всіх видів електричного зв'язку;
 здійсненням заходів щодо охорони здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення;
 організацією та керівництвом за проведення робіт з ліквідації наслідків НС державного і регіонального рівня, у тому числі з транскордонним впливом;
 встановленням кількісних та якісних показників виведення з ладу транспортних засобів, промислових, громадських і житлових будинків та споруд, комунальних і енергетичних мереж, засобів зв'язку, магістральних газо-, нафто- або інших трубопроводів, залізничних вузлів, портів, мостів, шляхопроводів тощо [4].

Крім того, на Державну комісію покладається визначення шляхів та способів вирішення проблемних питань, що виникають під час функціонування ЄДСЦЗ; здійснення заходів щодо соціального захисту постраждалого населення внаслідок виникнення НС; здійснення заходів щодо медичного та біологічного захисту населення у разі виникнення НС; порушення умов належного функціонування об'єктів інфраструктури та безпеки життєдіяльності населення, зокрема у сферах національної безпеки і оборони, енергетики, фінансів, соціального захисту, охорони здоров'я та навколишнього природного середовища.

Державна комісія погоджує положення про регіональні комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та НС, які утворюються Радою міністрів Автономної Республіки Крим (далі – Рада міністрів АР Крим), обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями [1, 4].

Також одним із завдань Державної комісії є підвищення ефективності діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади під час реагування на НС.

Отже, коло основних завдань Державної комісії розширилося, оскільки за попереднім Положенням [5–6] на неї покладалася лише координація діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, пов'язаної з функціонуванням ЄДСЦЗ, участь у формуванні і реалізації державної політики у сфері техногенно-екологічної безпеки, організація та керівництво проведенням робіт з ліквідації наслідків НС національного і регіонального масштабу, у тому числі з транскордонним впливом.

У режимі повсякденної діяльності Державна комісія відповідно до покладених на неї завдань [4]:

готує і подає Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо визначення прав і обов'язків у сфері техногенно-екологічної безпеки центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій;

координує діяльність центральних і місцевих органів виконавчої влади, пов'язану з розробленням та виконанням цільових і науково-технічних програм, здійсненням заходів у сфері цивільного захисту;

здійснює заходи щодо забезпечення захисту населення, сталого функціонування господарських об'єктів, зменшення можливих матеріальних втрат та збереження національної культурної спадщини у разі виникнення НС;

бере участь у розгляді питань щодо утворення або припинення діяльності підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, що використовують небезпечні технології (хімічні, радіаційні тощо), і подає Кабінетові Міністрів України відповідні пропозиції;

сприяє проведенню гідрометеорологічних спостережень і прогнозів, розвитку державної системи моніторингу навколишнього природного середовища, системи цивільного захисту, форм контролю за функціонуванням потенційно небезпечних об'єктів;

здійснює методичне керівництво і контроль за роботою комісій з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Ради міністрів АР Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій та за їх підготовкою до дій під час виникнення НС;

здійснює співробітництво з відповідними органами іноземних держав і міжнародними організаціями у межах зобов'язань України згідно з міжнародними договорами за дорученням Кабінету Міністрів України;

координує здійснення заходів щодо профілактики та локалізації інфекційних захворювань, а також запобігання виникненню випадків масових харчових отруєнь населення.

В умовах режиму підвищеної готовності Державна комісія [4]:

здійснює заходи щодо активізації роботи з проведення спостереження та контроль за станом навколишнього природного середовища, перебігом епідемії і спалахами інфекційних захворювань, масовими харчовими отруєннями населення, обстановкою на потенційно небезпечних об'єктах і прилеглих до них територіях, прогнозування можливості виникнення НС та її масштабів;

організує розроблення плану комплексних заходів щодо захисту населення і територій в разі виникнення НС, забезпечення сталого функціонування господарських об'єктів;

забезпечує координацію заходів щодо запобігання виникненню НС державного і регіонального рівня;

готує пропозиції щодо визначення джерел і порядку фінансування заходів реагування на НС;

координує заходи щодо створення резерву засобів індивідуального захисту та матеріальних резервів для запобігання виникненню НС та ліквідації її наслідків, визначає обсяги і порядок використання таких резервів;

забезпечує стабільне виробництво, передачу, постачання і використання енергоносіїв під час виникнення НС підприємствами, установами та організаціями паливно-енергетичного комплексу;

забезпечує покращення державного управління у разі виникнення негативних тенденцій до створення потенційних або реальних загроз національним інтересам.

У випадку запровадження режиму НС Державна комісія [4]:

забезпечує координацію, організацію робіт та взаємодію функціональних і територіальних підсистем ЄДСЦЗ, а також громадських, міжнародних організацій щодо надання допомоги постраждалому населенню;

організує роботу з локалізації або ліквідації НС державного рівня, у тому числі з транскордонним впливом;

залучає до виконання робіт з ліквідації наслідків НС необхідні рятувальні, транспортні, будівельні, медичні та інші формування з використанням наявних матеріально-технічних, продовольчих та інших ресурсів і запасів;

взаємодіє з відповідними організаціями країни, територія яких зазнала негативної дії внаслідок виникнення в Україні НС;

встановлює межі зони, на якій виникла НС, та організує визначення розміру шкоди, заподіяної суб'єктам господарювання і населенню внаслідок виникнення НС державного рівня;

організує здійснення постійного контролю за станом навколишнього природного середовища на території, що зазнала впливу НС державного рівня, обстановкою на аварійних об'єктах і прилеглих до них територіях;

вивчає обставини, що склалися, та готує інформацію Президентові України і Кабінетові Міністрів України про здійснені заходи, пов'язані з реагуванням на НС державного рівня, та причини її виникнення;

вживає заходів, необхідних для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у небезпечних районах;

забезпечує здійснення заходів щодо соціального захисту населення, що постраждало внаслідок виникнення НС.

В умовах режиму надзвичайного стану Державна комісія забезпечує координацію, організацію робіт та взаємодію функціональних і територіальних підсистем ЄДСЦЗ з урахуванням особливостей, що визначаються згідно з вимогами Законів України “Про правовий режим воєнного стану”, “Про правовий режим надзвичайного стану”, а також інших нормативно-правових актів та здійснює заходи, необхідні для відвернення загрози та забезпечення безпеки і здоров'я громадян, забезпечення функціонування національної економіки, органів державної влади та органів місцевого самоврядування [4].

Крім того слід зазначити, що Державна комісія проводить моніторинг стану виконання органами виконавчої влади покладених на них завдань; доручає аварійно-рятувальній службі вводити тимчасову заборону або обмеження руху транспортних засобів і пішоходів поблизу та в межах зони НС відповідно до статті 23 Кодексу; здійснює координацію діяльності Антикризисового енергетичного штабу та Міжвідомчого координаційного штабу з питань, пов'язаних із соціальним забезпеченням громадян України, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції [4].

Також слід зазначити, що відповідно до Положення [4] Державна комісія має право застосовувати без попереднього узгодження з відповідними центральними та місцевими органами виконавчої влади сили і засоби, призначені виконувати завдання із запобігання виникненню НС та реагування на неї (крім запасів державного матеріального резерву); заслуховувати керівників (представників) центральних і місцевих органів виконавчої влади з питань, що належать до її компетенції, і давати їм відповідні доручення; одержувати від центральних і місцевих органів виконавчої влади матеріали і документи, необхідні для вирішення питань, що належать до її компетенції; залучати у разі потреби до ліквідації наслідків НС всі функціональні і територіальні підсистеми ЄДСЦЗ; розглядати матеріали розслідувань про причини і наслідки виникнення НС та вносити пропозиції щодо притягнення до адміністративної або кримінальної відповідальності посадових осіб, винних у її виникненні.

Роботою Державної комісії керує її голова, а у разі відсутності голови – за його дорученням перший заступник та у разі відсутності першого заступника – заступник голови. Засідання Державної комісії веде голова, а у разі його відсутності – перший заступник голови.

Голова Державної комісії і його заступники призначаються Кабінетом Міністрів України. А керівником робіт з ліквідації наслідків НС є заступник голови Державної комісії або інша визначена головою Комісії особа. Посадовий склад Державної комісії затверджується Кабінетом Міністрів України, а персональний склад визначається головою Комісії. Крім того, до виконання завдань Державної комісії можуть залучатися в установленому порядку спеціалісти з урахуванням складності НС [4].

Голова Державної комісії має право залучати до роботи із запобігання виникненню НС або ліквідації її наслідків будь-які транспортні, рятувальні, відбудовні, медичні та інші сили і засоби відповідно до законодавства; приймати в межах повноважень Державної комісії рішення щодо реагування на НС; вносити на розгляд Президента України пропозиції щодо заохочення (нагородження) осіб, які зробили вагомий внесок у запобігання виникненню НС, ліквідацію її наслідків; делегувати в межах її повноважень, є обов'язковими для виконання центральними і місцевими органами виконавчої влади [4].

Робочим органом Державної комісії, що забезпечує підготовку, скликання та проведення засідань, а також контроль за виконанням її рішень, є секретаріат, склад та загальна чисельність працівників секретаріату визначаються головою Державної комісії, а роботою керує відповідальний секретар Державної комісії [4].

Державна комісія проводить засідання на постійній основі. Рішення Державної комісії приймається відкритим голосуванням більшістю голосів з числа присутніх на засіданні її членів і оформляється протоколом, який підписується головою та відповідальним секретарем Державної комісії. Рішення Державної комісії, прийняті в межах її повноважень, є обов'язковими для виконання центральними і місцевими органами виконавчої влади [4].

Порівнюючи передбачені Положенням [4] завдання Державної комісії з тими, що поклалися на неї попереднім Положенням [5, 6], слід зазначити, що коло її завдань у деяких режимах розширилось. Зокрема, в умовах режимів підвищеної готовності та НС (*див. курсив*). Крім того, визначено повноваження Державної комісії в умовах режиму надзвичайного та воєнного стану, а також щодо здійснення координації діяльності Антикризисового енергетичного штабу та Міжвідомчого координаційного штабу з питань, пов'язаних із соціальним забезпеченням громадян України, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції.

При цьому слід зазначити, що розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26.01.2015 № 47-р "Про встановлення режимів підвищеної готовності та надзвичайної ситуації" [3] передбачено забезпечити стале та належне функціонування комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій АР Крим, областей, м. Києва та Севастополя.

Для цього з метою координації дій державних органів влади, спрямованих на забезпечення захисту населення, територій, та майна, функціонування ЄДСЦЗ для подолання наслідків НС державного рівня соціального та воєнного характеру, яку спричинило загострення ситуації на деяких територіях України, загроза вчинення терористичних актів та відповідно до статей 13 і 14 Кодексу в Донецькій та Луганській областях встановлено режим НС, а для всіх інших областей країни, м. Києва, м. Севастополя і АР Крим (з урахуванням положень Закону України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України") встановлено режим підвищеної готовності.

Висновки і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Отже, із затвердженням на підставі Кодексу Положення про Державну комісію було розширено її склад та підвищено рівень представників державних органів. Крім того, розширено коло основних завдань та повноважень при запровадженні різних режимів функціонування, у тому числі і в умовах надзвичайного та воєнного стану. Це дозволяє зробити висновок, що в Україні, незважаючи на складні сучасні умови, продовжується реформування державних органів з метою підвищення ефективності державного управління у сфері забезпечення техногенно-екологічної безпеки, цивільного захисту населення і територій, своєчасного запобігання і реагування на НС, протидії терористичній та воєнній загрози з урахуванням викликів та загроз, що виникають. Тож наукові дослідження у цій сфері залишатимуться актуальними і надаль.

Література.

1. Кодекс цивільного захисту України № 5403–VI від 2 жовтн. 2013 р. [Електронний ресурс] Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5403-17/print1382533239434673>. – Назва з екрана.
2. Питання Постійної урядової комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій : постанова Кабінету Міністрів України від 13 травня 1994 р. № 309 [Електронний ресурс] Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/309-94-%D0%BF/ed19940513>. – Назва з екрана.
3. Про встановлення режимів підвищеної готовності та надзвичайної ситуації : розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 січня 2015 р. № 47-р [Електронний ресурс] Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/47-2015-%D1%80>. – Назва з екрана.
4. Про затвердження Положення про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій : постанова Кабінету Міністрів України від 26 січня 2015 р. № 18 [Електронний ресурс] Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/18-2015-%D0%BF>. – Назва з екрана.
5. Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій : постанова Кабінету Міністрів України від 16 лютого 1998 р. № 174 [Електронний ресурс] Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/174-98-%D0%BF/print1382533239434673>. – Назва з екрана.
6. Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій : постанова Кабінету Міністрів України від 16 лютого 1998 р. № 174 у редакції від 23 березня 2013 р. [Електронний ресурс] Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/174-98-%D0%BF/ed19980216>. – Назва з екрана.
7. Про утворення Постійної урядової комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій : постанова Кабінету Міністрів України від 10 серпня 1993 р. № 617 [Електронний ресурс] Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/617-93-%D0%BF/ed19930810>. – Назва з екрана.

References.

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (2013), The Law of Ukraine “Code of civil protection of Ukraine”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5403-17> (Accessed 15 august 2015).
2. The Verkhovna Rada of Ukraine (1994), Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “Question Standing Government Commission on technogenic and ecological safety and emergencies”, available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/309-94-%D0%BF/ed19940513> (Accessed 15 august 2015).
3. The Verkhovna Rada of Ukraine (1994), Prescript of the Cabinet of Ministers of Ukraine “On setting the mode of high alert and emergency”, available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/47-2015-%D1%80> (Accessed 15 august 2015).
4. The Verkhovna Rada of Ukraine (2015), Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “On approval of the State Commission on technogenic and ecological safety and emergencies”, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/18-2015-%D0%BF> (Accessed 15 august 2015).
5. The Verkhovna Rada of Ukraine (1994), Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “On the State Commission on technogenic and ecological safety and emergencies”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/174-98-%D0%BF/print1382533239434673> (Accessed 15 august 2015).
6. The Verkhovna Rada of Ukraine (2003), Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “On the State Commission on technogenic and ecological safety and emergencies” as amended on 23 march 2013, available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/174-98-%D0%BF/ed19980216> (Accessed 15 august 2015).

7. The Verkhovna Rada of Ukraine (1993), Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On the establishment of the Permanent Government Commission on technogenic and ecological safety and emergencies", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/617-93-%D0%BF/ed19930810> (Accessed 15 august 2015).

Стаття надійшла до редакції 15.09.2015 р.

ТОВ "ДКС Центр"